

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра терапевтичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Ірина СОЛОНИНКО

"29" квітня 2024 р.

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНІ

ВВ 2.8 Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки (ПКПП) «Хірургична стоматологія»

Модуль 1 – Терапевтична стоматологія

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні
кафедри терапевтичної стоматології
Протокол № 4 від 16 квітня 2024р.
Завідувач кафедри

проф. Володимир ЗУБАЧІК

Затверджено
профільною науково-методичною
радою зі стоматологічних дисциплін
Протокол № 3 від 17 квітня 2024р.
Голова профільної науково-методичної
ради

проф. Володимир ЗУБАЧІК

ЛЬВІВ-2024

Силабус навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки (ІПКПП) «Хірургічна стоматологія». Модуль 1 – Терапевтична стоматологія» опрацьована на кафедрі терапевтичної стоматології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького для студентів 5 курсу стоматологічного факультету, які навчаються за спеціальністю “Стоматологія”, затверджена на методичному засіданні кафедри терапевтичної стоматології (протокол № 4 від 16 квітня 2024р.) та науково-методичній раді з стоматологічних дисциплін (протокол № 3 від 17 квітня 2024р.)

Зміни та доповнення до силабусу навчальної дисципліни на 2024-2025 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.	Розширений і удосконалений тематичний план практичних занять і самостійної роботи з метою поглиблення знань студентів здисципліни та покращення якості освіти.	протокол № 4 від 16 квітня 2024р.	
2.	Відповідно до тематичного плану удосконалено і доповнено перелік практичних навиків.	протокол № 4 від 16 квітня 2024р.	

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

завідувач кафедри терапевтичної стоматології
д.м.н., проф. Володимир ЗУБАЧІК,
завуч кафедри терапевтичної стоматології
доц., к.м.н. Анна БУЧКОВСЬКА,
д.м.н., проф. Анастасія ФУРДИЧКО.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доц. кафедри стоматології дитячого віку,
к.м.н., Вікторія ІВАНЧИШИН,
доц. кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології
та стоматології ФПДО,
к.м.н., Уляна СТАДНИК.

ВСТУП

Силабус вивчення навчальної дисципліни за вибором «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки (ІПКПП) «Хіургічна стоматологія». Модуль 1 – Терапевтична стоматологія» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Стоматологія”

Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня
галузі знань галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 221 «Стоматологія»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

«Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Хіургічна стоматологія» проводиться із залученням студентів в якості помічника лікаря терапевта-стоматолога у терапевтичному відділенні стоматологічної поліклініки.

Виробнича лікарська практика з терапевтичної стоматології є складовою частиною терапевтичної стоматології – дисципліни, методи якої спрямовані на збереження стоматологічного здоров'я порожнини рота людей, профілактику виникнення захворювань твердих тканин зуба, пародонта та слизової оболонки порожнини рота.

Проходження виробничої лікарської практики передбачає засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи лікаря-стоматолога та основних маніпуляцій і їх відпрацювання під контролем керівника від бази практики; самостійної роботи студента у терапевтичних відділеннях стоматологічного центру та закріплення отриманих знань і умінь у вигляді засвоєння практичних навичок, заповнення основної звітності документації, індивідуальної роботи та підготовки до підсумкового контролю знань.

Предметом проходження виробничої лікарської практики навчальної дисципліни за вибором з терапевтичної стоматології: Індивідуальний профільний курс практичної підготовки «Хіургічна стоматологія» є виконання стоматологічних маніпуляцій помічника лікаря терапевта-стоматолога, які базуються на питаннях етіології, патогенезу, клінічних проявах захворювань зубів і тканин пародонта та методів їх лікування, а також загальнодержавних та індивідуальних профілактичних заходах щодо запобігання найпоширенішим захворюванням.

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Семестр	Вид контролю
	Тривалість практики	Практичних	CPC		
«Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Хіургічна стоматологія»	13 днів	75	75	9	диференційований залік
Кредитів ECTS					5,0

Міждисциплінарні зв'язки.

Проходження виробничої практики «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Хіургічна стоматологія» передбачає фундаментальні знання з базових дисциплін, з якими інтегрується програма виробничої практики: біологія, анатомія, гістологія, фізіологія, цитологія, патофізіологія, патоморфологія, фармакологія, а також пропедевтика терапевтичної стоматології, пропедевтика дитячої

терапевтичної стоматології. Виробнича практика формує базу для подальшого вивчення студентами клінічних предметів: терапевтичної стоматології, стоматології дитячого віку, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології та ортодонтії.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою проходження виробничої лікарської практики навчальної дисципліни за вибором з терапевтичної стоматології: Індивідуальний профільний курс практичної підготовки «Хірургічна стоматологія» є закріплення знань і практичних навичок лікаря терапевта-стоматолога, отриманих студентами відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія».

Основними завданнями проходження «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Хірургічна стоматологія» є:

- Визначити провідні синдроми і симптоми у терапевтичній стоматології.
- Визначити характер та принципи лікування в клініці терапевтичної стоматології.
- Визначати тактику ведення на стоматологічному прийомі пацієнта при соматичних захворюваннях, що потребують особливої тактики ведення пацієнта.
- Визначати характер та принципи лікування захворювань в терапевтичній стоматології.
- Використовувати принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень.
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширеных захворювань у клініці терапевтичної стоматології.
- Демонструвати вміння ведення облікової та звітної документації у стоматології.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці терапевтичної стоматології.
- Діагностувати невідкладні стани у клініці терапевтичної стоматології.
- Надавати необхідну невідкладну допомогу.
- Надавати необхідну невідкладну допомогу при екстренних станах в клініці терапевтичної стоматології.
- Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці терапевтичної стоматології.
- Обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Планувати обстеження стоматологічного хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширеных захворюваннях внутрішніх органів та їх ускладненнях.
- Проводити диференційну діагностику захворювань у терапевтичній стоматології.
- Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширеных стоматологічних захворювань.
- Визначати остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці терапевтичної стоматології.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна:

Здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

Загальні:

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3.** Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5.** Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 12.** Прагнення до збереження навколошнього середовища.
- ЗК 13.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ФК 1.** Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК 2.** Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- ФК 3.** Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- ФК 4.** Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- ФК 5.** Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області
- ФК 6.** Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- ФК 7.** Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
- ФК 8.** Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- ФК 9.** Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- ФК 10.** Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
- ФК 11.** Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 12.** Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
- ФК 13.** Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- ФК 14.** Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- ФК 15.** Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
- ФК 16.** Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
- ФК 17.** Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
- ФК 18.** Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Результати навчання для дисципліни:

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).: порушення пропорції обличчя; біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки; головний біль; змінений колір шкірних покровів, слизової оболонки порожнини рота; елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота; лімфаденопатія; макроглосія; макрохейлія; мацерація кутів рота; зубні відкладення; печія слизової оболонки; порушення смаку; порушення функцій смоктання, ковтання, патологічна рухомість зубів; наявність інфільтрату в щелепно-лицевій ділянці; обмеження у відкриванні рота; ясенева, пародонтальна, кісткова кишеня.

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5). гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слінних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин; аналіз вмісту глукози у крові; загальний аналіз крові; загальний аналіз сечі; біохімічний аналіз крові; імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях; аналіз коагулограми; інтерпретація променевої діагностики слінних залоз; цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату; мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрутованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрутованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрутованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття 13 обґрутованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 12. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7)

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

№	Комpetентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральні компетенції					
Загальні компетенції					
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1,2	Ум1		AB1
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1	Ум1	K1	AB2
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Зн1	Ум1	K1	AB1
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.			K1,2	
ЗК5	Здатність спілкуватися англійською мовою.			K1	
ЗК6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1		K1,2	AB2
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1		K1	AB2
ЗК8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		Ум1		AB1
ЗК9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1	Ум1	K1	AB1

ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн2			AB1
ЗК11	Здатність працювати в команді.	Зн2		K1,2	AB2
ЗК12	Прагнення до збереження навколошнього середовища.	Зн1	Ум1		AB1
ЗК13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Зн1			AB1
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн1	Ум1	K1	AB3
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку проблемної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум1		AB3

Фахові компетенції

ФК1	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Зн2	Ум1	K1,2	
ФК2	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	Зн1	Ум1		AB1
ФК3	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	Зн1	Ум1		AB1
ФК4	Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Зн2	Ум1	K1	AB1
ФК5	Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Зн1	Ум1		AB1
ФК6	Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Зн1,2	Ум1	K1	
ФК7	Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними		Ум1		AB1,2

	захворюваннями.				
ФК8	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	Зн1	Ум1		AB1
ФК9	Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Зн1	Ум1	K1	AB1,2
ФК10	Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Зн1,2	Ум1	K1	AB1,2
ФК11	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.	Зн1,2	Ум1		AB1,2
ФК12	Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.	Зн1	Ум2	K1	AB2
ФК13	Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).	Зн2	Ум2		
ФК14	Спроможність ведення нормативної медичної документації.			K2	AB1
ФК15	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	Зн2		K1,2	AB1,2
ФК 16	Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.	Зн1	Ум1	K1	
ФК 17	Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	Зн1		K1	AB2
ФК 18	Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	Зн2	Ум1	K1	AB1,2

Відповідність визначених стандартом результатів навчання та компетентностей

Код програмного результата	Результат навчання	Код компетентності
ПРН1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).	ЗК 1-4,6- 11; ФК 1-3, 5-7,12,14,17;
ПРН2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних	ЗК 1-11; ФК 1,2,12-15,17;

	досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).	
ПРН3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).	ЗК 1-4,6- 11; ФК 1,2,12,14,17;
ПРН4	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	ЗК 1-4,6,11;, ФК 1-3,5- 7,12,16,17;
ПРН5	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).	ЗК 1-4,6,11; ФК 1-3,14,17;
ПРН6	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ЗК 1-4,6- 11,14,15; ФК 1,4,6,12- 14,16,17;
ПРН7	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ЗК 1-4,6-15; ФК 1,4,6,12- 14,17;
ПРН8	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ЗК 1-3,7-9; ФК 1,2,5-7,10-12;
ПРН9	➤ Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ЗК 1-4,7-10,13; ФК 1,6-7,9,16,17;
ПРН10	➤ Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ЗК 1-3,7-10; ФК 1,6,7,9,17;
ПРН11	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	ЗК 1-4,10,11; ФК 1,8-10,16,17;

ПРН12	Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням ісуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.	ЗК 1-6,11,13-15; ФК 1,10,11,17,18;
ПРН13	Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).	ЗК 1-9,11; ФК 1,10,11,17,18;
ПРН14	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп’ютерних інформаційних технологій	ЗК 1-4,6-10,12-15; ФК 1,12,14,15,17;
ПРН15	Оцінювати вплив навколошнього середовища на мтан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками	ЗК 1-3,6-10,12-15; ФК 1,4,12-15;
ПРН16	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб	ЗК 1-3,6-15; ФК 1-3,5-18;
ПРН17	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю	ЗК 1-3,6,10,12-15; ФК 4,12,13,17;
ПРН18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень	ЗК 1-4,6-10,12-15; ФК 1,5,10,12-15,17;
ПРН19	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	ЗК 1-4,6-11,13; ФК 1-18;
ПРН 20	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки(власної та осіб, про яких піклується)у раз виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ЗК 1-3,9-11,13-15; ФК 1-13,16-18;
ПРН 21	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі поперднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних версів населення та в різних умовах(за списком 7)	ЗК 1-3,9-11; ФК 8-11,18;
ПРН 22	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі поперднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних версів населення та в різних умовах(за списком 6)	ЗК 1-3,9-11; ФК 8-10,18;
ПРН 23	Виконувати маніпуляції надання екстренної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу(за списками 6,7).	ЗК 1-3,9-11; ФК 8-11,18;

Результати навчання для дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Хірургічна стоматологія» студент 5 курсу повинен знати:

- Принципи та норми лікарської етики і медичної деонтології.
- Структуру стоматологічної поліклініки та організацію роботи відділення терапевтичної стоматології лікувального закладу.

- Організацію роботи фізіотерапевтичного та рентгенологічного кабінетів.
- Вимоги до ведення обліково-звітної документації стоматологічного прийому.
- Правила дезінфекції і стерилізації стоматологічного обладнання, інструментарію.
- Правила техніки безпеки роботи зі стоматологічним обладнанням під час роботи в стоматологічному кабінеті.
- Основні та додаткові методи обстеження стоматологічного хворого на терапевтичному прийомі при діагностиці стоматологічних захворювань.
- Індексну оцінку: гігієнічного стану, рівня ураження твердих тканин зубів та пародонта.
- Етіологію, патогенез, клініку, діагностику та диференційну діагностику захворювань твердих тканин зуба та пародонта.
- Принципи, методи, показання до застосування знеболення в клініці терапевтичної стоматології.
- Особливості надання невідкладної допомоги пацієнту при термінальних станах.
- Особливості лікування стоматологічних захворювань.
- Методи та засоби індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота, методики профілактики патології пародонта.
- Принципи, форми і методи первинної профілактики розвитку захворювань пародонта на державному, соціальному, медичному та індивідуальному рівнях застосування.
- Функції та обов'язки медичного персоналу.

Вміти:

- Підготувати стоматологічну установку, стоматологічний інструментарій, пломбувальні матеріали, обладнання до роботи.
- Готовати до роботи робоче місце лікаря-стоматолога на терапевтичному прийомі.
- Провести клінічне обстеження стоматологічного хворого, використовуючи основні та додаткові методи обстеження.
- Визначати гігієнічні та пародонтальні індекси, індекси каріесу.
- Визначати глибину пародонтальних кишен та заповнювати пародонтограму.
- Заповнити амбулаторну картку стоматологічного хворого, записати зубну формулу, виписати скерування в фізіотерапевтичний кабінет, на рентген-обстеження.
- Скласти план лікування хворого на захворювання пародонта.
- Проводити знеболення.
- Проводити лікування захворювань твердих тканин, їх ускладнень та тканин пародонта.
- Проводити професійну гігієну порожнини зуба.
- Проводити приготування та накладання пародонтальних пов'язок.
- Проводити пришліфування та вирівнювання оклюзійних поверхонь зубів.
- Проводити шинування рухомих зубів.
- Надавати невідкладну допомогу.
- Проводити бесіди, лекції на санітарно-просвітницьку теми.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться:

150 академічних годин, або 5,0 кредитів ECTS.

Програма навчальної дисципліни структурована темами:

Тема № 1. Ергономіка. Мета та завдання. Інструктаж з техніки безпеки.

Клінічна анатомія та гістологія твердих тканин зуба. Фізіологічні дані про тверді тканини зуба. Ембріогенез зуба.

Тема № 2. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез каріесу зубів. Діагностика, лікування та профілактика каріесу.

Тема № 3. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика некаріозних уражень зубів. Лікування.

Тема № 4. Ендодонтія. Морфологічні аспекти. Сучасний ендодонтичний інструментарій. Класифікація.

Тема № 5. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика пульпітів.

Тема № 6. Лікування гострих та хронічних форм пульпітів.

Тема № 7. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика періодонтитів.

Тема № 8. Лікування гострих та хронічних форм періодонтитів.

Тема № 9. Анатомо-морфологічні та фізіологічні особливості будови пародонта. Комплексне обстеження хворих при захворюваннях пародонта.

Тема № 10. Класифікація хвороб пародонта. Індексна оцінка стану тканин пародонта. Клініко-морфологічна характеристика окремих ступенів тяжкості генералізованого пародонтита.

Тема № 11. Комплексне лікування та профілактика захворювань пародонта.

Тема № 12. Особливості етапів хірургічного лікування захворювань пародонта.

Тема № 13. Рентгендіагностика основних стоматологічних захворювань.

3. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Лекції	Дні практики	СРС	Індивідуальна робота
1.	Ергономіка. Мета та завдання. Інструктаж з техніки безпеки. Клінічна анатомія та гістологія твердих тканин зуба. Фізіологічні дані про тверді тканини зуба. Ембріогенез зуба.	-	1	6	
2.	Сучасні уявлення про етіологію та патогенез каріесу зубів. Діагностика, лікування та профілактика каріесу.	-	1	6	
3.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика некаріозних уражень зубів. Лікування.	-	1	6	
4.	Ендодонтія. Морфологічні аспекти. Сучасний ендодонтичний інструментарій. Класифікація	-	1	6	
5.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика пульпітів	-	1	6	
6.	Лікування гострих та хронічних форм пульпітів	-	1	6	
7.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика періодонтитів	-	1	6	
8.	Лікування гострих та хронічних форм періодонтитів	-	1	6	
9.	Анатомо-морфологічні та фізіологічні особливості будови пародонта. Комплексне обстеження хворих при захворюваннях пародонта.	-	1	6	

10.	Класифікація хвороб пародонта. Індексна оцінка стану тканин пародонта. Клініко-морфологічна характеристика окремих ступенів тяжкості генералізованого пародонтита.	-	1	6	
11.	Комплексне лікування та профілактика захворювань пародонта.	-	1	5	
12.	Особливості етапів хірургічного лікування захворювань пародонта.	-	1	5	
13.	Рентгендіагностика основних стоматологічних захворювань	-	1	5	

4. Тематичний план лекцій

№ з.п.	Тема	Кількість годин
1.	Не передбачено	-

5. Перелік вмінь та практичних навичок, які повинен набути студент під час виробничої практики

	Назва уміння, практичні навички	Оцінка в балах
1.	Провести клінічне обстеження стоматологічного хворого.	3-5
2.	Провести додаткові методи обстеження стоматологічного хворого.	3-5
3.	Відпрепарувати каріозні порожнини різної локалізації (I-V класів за Блеком).	3-5
4.	Провести пломбування каріозних порожнин різними пломбувальними матеріалами.	3-5
5.	Вміти проводити шліфування та полірування пломб із різних видів пломбувальних матеріалів.	3-5
6.	Вміти провести механічну обробку кореневого каналу	3-5
7.	Вміти провести антисептичну і медикаменту обробку кореневого каналу	3-5
8.	Вміти проводити пломбування кореневих каналів з використанням твердіючих і нетвердіючих сілерів різних груп та філерів.	3-5
9.	Вміти провести відновлення коронки зуба після ендодонтичного лікування.	3-5
10.	Вміти провести клінічне обстеження хворого із патологією пародонта.	3-5
11.	Вміти правильно оформити історію хвороби, скласти план обстеження та лікування хворого на захворювання пародонта.	3-5

12.	Вміти проводити індекси гігієни та інтерпретувати й аналізувати результати.	3-5
13.	Вміти проводити пародонтальні індекси та інтерпретувати й аналізувати результати.	3-5
14.	Володіти технікою видалення зубних відкладень за допомогою ручних інструментів.	3-5
15.	Володіти технікою видалення зубних відкладень електромеханічними інструментами (звуковими та ультразвуковими).	3-5
16.	Вміти визначати глибину пародонтальних кишень та їх вміст. Вміти визначати ступінь рухомості зубів.	3-5
17.	Вміти аналізувати та оцінювати стан кістки альвеолярного відростка за даними ортопантомонограм.	3-5
18.	Володіти технікою медикаментозної обробки уражених ділянок тканин пародонта (зрошення, аплікації, інстиляції).	3-5
19.	Вміти проводити приготування та накладання пародонтальних пов'язок	3-5
20.	Вміти проводити закритий кюретаж пародонтальних кишень.	3-5
21.	Вміти призначати фізіотерапевтичне лікування захворювань пародонта.	3-5
22.	Вміти провести місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне).	3-5
23.	Вміти провести місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (провідникове).	3-5
24.	Володіти формами та методами санітарно-просвітницької роботи.	3-5

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1.	Використання системи ізоляції робочого поля при реставраційному та ендодонтичному лікуванні.		Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Теорії розвитку каріесу. Внесок вчених в розробку проблеми патогенезу каріесу. Сучасний погляд на проблему	6	
3.	Множинний каріес. Лікувальні засоби: групи, способи використання. Профілактика.	6	
4.	Значення індивідуальної та суспільної профілактики каріесу.. Організація профілактики каріесу зубів вагітних, призовників, робітників певних виробництв.	6	
5.	Зубний наліт та камінь. Індексна оцінка, способи видалення. Проведення професійної гігієни.	6	

6.	Зміни кольору зубів (дисколорити). Причини, види. Методи усунення.	6	
7.	Сучасні технології відбілювання зубів. Показання, протипоказання, переваги та недоліки.	6	
8.	Заапікальна терапія. Лікарські препарати.	6	
9.	Показання до застосування комп'ютерної томографія, діагностичне обладнання, переваги використання.	6	
10.	Організаційні аспекти допомоги при патології пародонта	6	
11.	Пародонтальні пов'язки.	5	
12.	Особливості перебігу та лікування захворювань пародонта в осіб молодого та похилого віку.	5	
13.	Вибір засобів та методів індивідуальної гігієни порожнини рота при захворюваннях пародонта.	5	

7. Індивідуальні завдання. При вивчені дисципліни передбачається виконання індивідуальних завдань у вигляді підготовки оглядів наукової літератури і рефератів з поглибленим вивченням актуальних тем за вибором.

8. Методи навчання

Наочні: При вивчені дисципліни «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Хірургічна стоматологія» застосовується комплекс методів: методів вербальної передачі і слухового сприйняття учебової інформації, методи наочної передачі і зорового сприйняття учебової інформації (застосування наочних засобів навчання), методи передачі учебової інформації за допомогою практичних, трудових дій і тактильного її сприйняття.

Практичні методи: вирішення клінічних ситуаційних завдань, оволодіння елементами професійної діяльності лікаря стоматолога у терапевтичному відділенні стоматологічного центру, оволодіння навиками надання невідкладної допомоги.

9. Методи контролю. Поточний контроль здійснюється під час перебування у терапевтичному відділенні стоматологічного центру для відпрацювання практики і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять за 4-ри бальною (національною) шкалою). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєннякої теми за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку зкої теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-балльною) шкалою.

10. Поточний контроль здійснюється під час відпрацювання практики і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу за 4-ри бальною шкалою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєннякої теми за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент отримує

оцінку зожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою. Перерахунок оцінок з багатобальної шкали здійснюється наступним чином:

Орієнтовний перелік теоретичних питань для контролю засвоєння знань:

1. Правила техніки безпеки при роботі в стоматологічному кабінеті.
2. Лікарська невідкладна допомога при непритомності, шоці, алергічних реакціях, гіпертонічному кризі.
3. Суб'єктивне обстеження пацієнта: зібрати скарги, анамнез захворювання і життя.
4. Клінічне обстеження стоматологічного хворого, використовуючи основні та додаткові методи обстеження.
5. Дослідження регіонарних лімфатичних вузлів та щитовидної залози, їх пальпацію.
6. Пальпація, зондування, перкусія.
7. Зубна формула: визначення і призначення. Запис клінічної (за графіко-цифровою і двозначною системами) і анатомічної зубної формулі.
8. Допоміжні методи обстеження пацієнта з одонтопатологією (термодіагностики, електроодонтодіагностики, карієс-маркування).
9. Медична документація.
10. Визначення гігієнічного індексу за Федоровим-Володкіною, Green-Vermillion та дати оцінку стану гігієни порожнини рота.
11. План лікування хворого на каріес, пульпіт, періодонтит.
12. Рентгенологічні та лабораторні методи обстеження.
13. Знеболення (аплікаційне, ін'єкційне) твердих тканин зуба та пульпи.
14. Принципи та етапи препарування каріозних порожнини 1-5 класу за Блеком, каріозних порожнин під композитні пломбувальні матеріали, атипових каріозних порожнин.
15. Відновлення анатомічної форми зуба композитними пломбувальними матеріалами при некаріозних ураженнях твердих тканин зуба (ерозія, клиноподібний дефект, гіпоплазія, тощо).
16. Фізичні методи під час комплексного лікування та профілактики карієсу і некаріозних уражень.
17. Невідкладна допомога пацієнту з гострим гнійним пульпітом.
18. Механічна обробка та розширення кореневих каналів за step-back, crown-down технологіями.
19. Медикаментозна обробка кореневих каналів.
20. Визначення довжини кореневого.
21. Пломбування кореневих каналів пластичними нетвердіючими, пластичними твердіючими матеріалами та за допомогою гутаперчевих штифтів.
22. Розпломбування кореневих каналів.
23. Шліфування та полірування постійних пломб з різних пломбувальних матеріалів.
24. Видалення зубних відкладень.
25. Оцінка ефективності проведення гігієни порожнини рота.
26. Диференційна діагностика карієсу.
27. Диференційна діагностика пульпіту та періодонтиту.
28. Вибір раціонального метода лікування карієсу, пульпіту, періодонтиту з використанням нових матеріалів, методик та технологій.
29. Віддалені результати лікування карієсу, пульпіту, періодонтиту.
30. Рекомендації щодо гігієни порожнини рота з урахуванням індивідуальних особливостей хворого.
31. Анatomія, гістологія, фізіологія тканин пародонта (ясна, альвеолярний відросток, періодонт, цемент кореня зуба). Захисні механізми. Техніка безпеки під час роботи у відділенні терапевтичної стоматології.
32. Пародонт. Визначення поняття. Клінічні морфо-функціональні особливості пародонта.
33. Зубояснене з'єднання. Вікові зміни тканин пародонта.
34. Сучасні погляди на питання систематизації захворювань пародонта. Термінологія, класифікація.

35. Особливості клінічного обстеження хворих із патологією пародонта. Основні клінічні методи.
34. Індексна оцінка стану тканин пародонта.
35. Методи дослідження кісткової тканини альвеолярного відростку.
36. Лабораторні методи дослідження, які застосовують у пацієнтів з патологією тканин пародонта.
37. Функціональні методи дослідження, які застосовують у пацієнтів з патологією тканин пародонта.
38. Механізм виникнення над- і під'ясенних зубних відкладень, їх вплив на стан тканин пародонта та методи їх усунення.
39. Папіліт. Катаральний гінгівіт. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
40. Лікування катарального гінгівіту.
41. Гіпертрофічний гінгівіт. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
42. Лікування гіпертрофічного гінгівіту.
43. Виразковий гінгівіт. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
44. Лікування виразкового гінгівіту.
45. Атрофічний та десквамативний гінгівіт.
46. Значення самостійних гінгівітів у виникненні пародонтита. Профілактика гінгівіту.
47. Локалізований пародонтит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування та профілактика локалізованого пародонтита.
48. Етіологія, патогенез дистрофічно-запальних захворювань тканин пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.
49. Генералізований пародонтит. Класифікація. Основні синдроми пародонтита.
50. Клініко-морфологічна характеристика окремих ступеней тяжкості генералізованого пародонтита.
51. Аналіз даних додаткових методів дослідження хворих на генералізований пародонтит.
52. Диференційна діагностика генералізованого пародонтита.
53. Загальні принципи і план лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.
54. Усунення місцевих екзогенних чинників пошкодження тканин пародонта. Вибіркове при шліфування зубів. Показання. Методика проведення.
55. Лікування симптоматичного гінгівіту. Використання лікарських засобів для місцевої терапії: механізм дії, способи застосування залежно від форми і перебігу симптоматичного гінгівіту.
56. Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.
57. Хірургічні методи лікування генералізованого пародонтита (кюретаж, гінгівотомія, гінгівектомія). Показання, методика.
58. Диференційна діагностика захворювань пародонта.
59. Ортопедичні заходи в комплексному лікуванні генералізованого пародонтита. Методи фіксації рухомих зубів. Тимчасове шинування. Показання. Методика проведення.
60. Загальна фармакотерапія генералізованого пародонтита. Показання. Лікарські препарати.
61. Пародонтоз. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, лікування.
62. Методи усунення гіперестезії.
63. Ідіопатичні хвороби пародонта. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування.
64. Пухлини тканин пародонта. Етіологія, клініка, діагностика, принципи лікування.
65. Особливості лікування пацієнтів із захворюваннями тканин пародонта на тлі патології внутрішніх органів і систем.
66. Помилки та ускладнення під час діагностики та лікування хвороб пародонта.
67. Організація фізіотерапевтичного кабінету. Покази, протипокази до використання, методи лікування. Методи фізіотерапевтичного лікування.

68. Лазер-терапія при хворобах пародонта.
69. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні заходи профілактики. Диспансеризація хворих.
70. Етапи та критерії диспансеризації при хворобах пародонта.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є диференційований залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (або диференційованим заліком)

4- бальна шкала	200-бальна шкала	4.54	109	3.95	95	3.37	81
5	120	4.5	108	3.91	94	3.33	80
4.95	119	4.45	107	3.87	93	3.29	79
4.91	118	4.41	106	3.83	92	3.25	78
4.87	117	4.37	105	3.79	91	3.2	77
4.83	116	4.33	104	3.74	90	3.16	76
4.79	115	4.29	103	3.7	89	3.12	75
4.75	114	4.25	102	3.66	88	3.08	74
4.7	113	4.2	101	3.62	87	3.04	73
4.66	112	4.16	100	3.58	86	3	72
4.62	111	4.12	99	3.54	85	Менше 3	Недо- статньо
4.58	110	4.08	98	3.49	84		
		4.04	97	3.45	83		
		3.99	96	3.41	82		

Оцінка з дисципліни, яка завершується *диференційованим заліком* визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за виконання індивідуальних тестових завдань на останньому занятті (не менше 50).

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисциплін ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів

B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти перевіряється статистичним методом (коєфіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. Методичне забезпечення:

1. -Силабус навчальної дисципліни
2. -Тематичні плани практичних занять та самостійної роботи студентів
3. -Методичні вказівки до практичного заняття для студентів (відповідно до кількості тем)
4. -Методичні вказівки до практичного заняття для викладачів (відповідно до кількості тем)
5. -Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студента
6. -Комплекти тестових завдань (для контролю початкового і кінцевого рівня знань) - відповідно до кількості тем.
7. -Перелік теоретичних питань до заліку з дисципліни «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Терапевтична стоматологія» .
8. -Перелік практичних навичок до заліку з дисципліни «Виробнича лікарська практика за індивідуальним профільним курсом практичної підготовки «Терапевтична стоматологія» .
9. -Алгоритми виконання практичних навиків.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Данилевський Н.Ф. Пропедевтика терапевтичної стоматології / Н.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сидельникова, А.Ф. Несин, И.Г. Дикова // М: 2017. - 400 с.
2. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 1. Пропедевтика терапевтичної стоматології (підручник) — А.В. Борисенко, М.Ф. Данилевський, Л.Ф. Сідельнікова та ін., 2020. – 456 с.
3. Пропедевтика терапевтичної стоматології: фантомний курс, лекційний матеріал / Л.О. Цвих, О.А. Петришин, В.В. Кононенко, М.В. Гисик.- Львів, 2002,- 159 с.
4. Терапевтична стоматологія / За ред. проф. А.К. Ніколішина.- Вінниця: Нова Книга, 2012 - С. 379-427.
5. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія / За ред. Проф. А.В. Борисенка. – Київ: Медицина, 2017. – 664 с.
6. Т. Петрушанко, А. Ніколішин, Н. Іленко, Е. Ніколішина, І. Іваницький. Виробнича практика з терапевтичної стоматології для студентів. – Київ: Центр навч. Літератури, 2018. – 288 с.
7. Медсестринство в стоматології: навч. посіб. / І.П. Мазур, Л.О. Щербак, С.В. Хлєбас та ін. ; за ред. І.П. Мазур. — К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 160 с.
8. Сестринство в стоматології / під заг. ред. проф Короля М.Д. – Полтава, 2019.

Допоміжна:

1. Ковалев Є.В. Обстеження хворого та діагностика одонтопатології в клініці терапевтичної стоматології: навчально-методичний посібник /Є.В. Ковалев, І.Я. Марченко, М.А. Шундрік. – Полтава, 2005. – 124 с.
2. Матеріалознавство у стоматології під заг. ред. проф. М.Д. Короля. Навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 240 с.
3. Кльомін В.А., Борисенко А.В, Іщенко П.В. Робота з сучасними реставраційними матеріалами / Навчальний посібник для студентів та лікарів-стоматологів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2009. – 152 с.

4. Фліс П.С. Ортодонтія / Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2015. – 312 с.
  5. Стрелковський К.М., Власенко А.З., Філіпчик Й.С. Зуботехнічне матеріалознавство. – К.: Здоров'я, 2004. – 332 с.
  6. Йозеф Шмідзедр. Естетична стоматологія. Кольоровий атлас. Наук. ред.. вид. укр. мовою засл. лікар України С.В. Радлінський. Пер. з англ.. – Львів: ГалДент, 2005. – 312 с.
  7. Практична ендодонтія: навч. посібник / Ярова С. П., Антоненко М.Ю., Попов Р.В, Значкова О.А., Яров Ю. Ю., Турчененко С. – Лиман : ДНМУ, 2019 . – 149 с.

• 15. Інформаційні ресурси